

TĖMYKITE!

SUSIVENIJIMO NARIŲ DOMEI

Su šiuo numeriu "Laisvė" pradeda spausdinti visą eilę L. Pruseikos straipsnių iš Susiv. Lietuvių Amerikų istorijos.

Su turiniu tų straipsnių turėtų susipažinti ne tik seimo delegatai, bet ir visi susivienijimo nariai.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išleina Kasdien apart Nedėldienų.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienykite! Jūs Nieko Nepralaimėsite, tik Retėžius, o Laimėsite Pasaulį!

No. 148

TELEPHONE STAGG 3878

Brooklyn, N. Y., Utarninkas, 22 Birželio (June), 1926

Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XVI, Dienraščio VIII

'Darbininkų Atstovo' No. 5 Konfiskuotas

"Laisvės" Redakcija gavo Lietuvos darbininkų leidžiamo laikraščio, "Darbininkų Atstovo" No. 6, kuriame rašoma sekančiai:

Pradėjus spausdinti "Darbininkų Atstovo" 5-tąjį numerį tuoj atėjo policija į spaustuve, atspausdintus numerius konfiskavo ir tolimesnį spausdinimą sulaukė. Rytojaus dieną mūsų laikraščio redaktorius gavo tokio turinio raštą:

Nuorašas Nutarimas Nr. 77.

1926 m. gegužės mėn. 22 d. 12 val. 30 min. aš Kauno miesto ir apskrities Karo Komendantas pulk. leitenantas Brazuilevičius Vladimiras, peržiūrėjęs laikraštį "Darbininkų Atstovas" iš gegužės mėn. 22 d. Nr. 5

Nutariau:

1. Valst. Apsaugos įstatymo 12 paragr. ir mano įsakymo iš 1922 m. gruodžio mėn. 20 d. p. 3 minėto laikraščio redaktorį DARVIDA DA už bendrą esamą tybės tvarkai kenksmingą leidinių pakraipą, nuobaudinti 500 lit. arba 1 mėn. arešto, o laikraščio platinimą tuojau sustabdyti.

Sis nutarimas vykdomas 3 dienas nuo paskelbimo dienos.

Nutarimo nuorašus pasiųsti Kauno miesto policijos vadui įvykinti ir Krašto Apsaugos Ministeriui, einant yp. Valstybės apsaugos įstatų 17 paragr.

Originale pasirašė ir nuorašus su originalu sutinka. Pulk. leitenantas (parašas) V. Brazuilevičius. Kauno m. ir apskrities Karo Komendantas.

Redaktorių eina į kalėjimą, tad kitas "Darb. Atstovo" numeris išeis tik redaktoriui iš kalėjimo išėjus.

Draugai darbininkai ir valstiečiai! Siųskit aukas ir gėlių, kad iš kalėjimo savo laikraščio redaktorių!

Passaico Audėjuose

NEW YORK. — Pasirodo, kad streikuojančiuose Passaico audėjuose nesveikumas apsiereiskia labai didelę proporciją. Neseniai Amerikos Darbininkų Sveikatos Biuras darė egzaminacijas streikuojančiuose audėjuose. Egzaminuoti liuosnoriai nesijaučiant gerai. Viso tirta 404 darbininkai. Iš jų pasirodė, kad iš 100 darbininkų, 6 sirgo džiova. Tai didelis nuostimtis ta liga sergančiųjų, palyginus su kitų amatų darbininkais.

Apart džiovos, kitomis ligomis sirgo daugybė darbininkų. Nesveikumas audėjuose yra labai didelis, sako sveikatos autoritetai, egzaminavusieji tuos darbininkus. Jis paėina nuo blogo dirbtuvių oro ir prastų darbo sąlygų.

S. L. A. SEIMAS

Pirmoji Seimo Sesija

34-tas ir Septintas dvimetinis SLA seimas prasidėjo birželio 21 d., Y.M.C.A. Salėje, Brooklyne. Jis yra skaitlingas. Delegatų randasi net iš tolimos Californijos — Los Angeles, Siurba, San Francisco, Čiaplikas — mandatai prisiūsti iš Kanados ir šiaip plačios Amerikos. Kiek delegatų iš viso yra, dar nežinoma, nes šiuos žodžius rašant, mandatų komisija dar tik tiria mandatus.

Seimo Atidarymas.

Prologinę Seimo prakalbę pasakė Levandauskas, brooklynietis, rengimo komisijos narys. Jis taigpi įteikė dabartiniam SLA prezidentui, p. Gegužiui, kuželį, kurį nupirko jam, kaip dovaną pažymėjimui dešimties metų išprezidentavimo, šio seimo rengimo komisija. Taipgi pakvietė tu la merginą paskambinti, o delegatų ir svečių sudainuoti Amerikos ir Lietuvos himnus.

Gegužis Ima Pirmininkystę.

SLA prezidentas Gegužis perima iš laikino pirm. vietą ir oficialiai pareiškia atidarymą Seimo. Tai buvo 10:00 ryto. Rengimo komisija ir jaunuolių (SLA. 83 kp.) draugijėlė užneša ant estrados du gražiu buketu gėlių, ir dvi jaunos mergaitės taria po keletą žodžių. P. Gegužis pažymi, kad šis Seimas yra vienu iš skaitlingiausių. Dekavojo už dovaną, sakdamas, kad šis kuželis šiam seimui gal būt bus labai reikalingas. Tuojau prezidentas paskiria mandatų komisiją, į kurią įeina Varasius, Maziukna, ir Raškis. Worcesterio delegatas Jusius pažymi, kad panaši komisija reikėtų rinkti, bet prezidentas atsako, jog sulyg įstatymų ir įsigyvenusių įpročių, visuomet prezidentas skirdavo mandatų komisijas.

Vardošaukis.

Sekretorė Jurgeliūtė padarė vardošauki, reikalavdama kiekvieną delegatą atnešti prie stalo mandatus. Keletas delegatų neturėjo su savim mandatų. Apie du desėtkai delegatų berods, visai nepribuvo. Gal pribus vėliau. Ant keletos delegacijų buvo prisiūsta skundų, todėl sekretorė juos iššaukti paliko paskiausiai. Vėliau jie buvo iššaukti ir pasirodė, kad ant sekančių delegacijų ir delegatų yra skundai, kuriuos dabar svarstys mandatų komisija, o paskui visas seimas: Pranaitis, iš Minersville, Pa.; 36 kuopos avisa delegacija, iš Chicagos (Andriulis, Buragas, Marcijonaitė, Lietuvninkas, Klaskauskas); Easton, Pa., (Bimba, Kliova); Cicero (Dantba); Zeigler, Ill. (Vainauskas, Lasky, Bielskis, Melninkas, Sakevičius); Los Angeles, Siurba.

Delegatas Bacevičius klausia sekretorės, ar jinais yra gavusi skundus ant Indiana Harbor, Ind., kuopos, kuri neteisėtai išrinkusi delegatus prisiūtę seiman, o teisėtai — neleido. Sekretorė pareiškė, kad pild. taryba svarstė tos kuopos skundą ir rado, kad jis buvo be pamato. Delegatams buvo leista paduoti skundus mandatų komisijai.

Prakalbos.

Iki mandatų komisija užbaigė savo darbą, pirm. Gegužis kviečia keletą delegatų kalbėti. Iš eilės sekanti asmenys sakė prakalbas:

Taraila, iš Waterbury, Conn.; Jis pasisakė neturįs nieko pasakyti. Nurodė, kad si organizacija turėjo audrą, nemažai jų pergyveno, tačiau, tos audros organizacija sustiprino, o nariams, bekovojant audros, galima gerokai prisilaukinti. V'si mes, amerikiečiai lietuviai, sakė Taraila, a'vaziavome nuo rugėnų — daktarai ir advokatai — visi nuo rugėnų, tik čia atvykė tai kurie prasišiekė. Visi turime būt vienytėje. Pamatas šios organizacijos (SLA.) yra lietuviybė. Būkim visi vienytėje. Nepa'kesime svetimos dvasios, nežiūrint iš kur ta dvasia ateitų — iš Pekino (?) ar iš Maskvos.

(Balsas iš delegatų: "Liaukitės kalbėje apie Maskvą").

Antras kalla Birštonas.

is Shenandoah, Pa.: Mes visi turim dirbti kaip lietuviai. Pilsudskis buvo taipgi lietuvis, bet jis tarnauja lenkamai. Tačiau jis vistik geras vyras. Organizacijoj turim būti visi. Vietos pakankamai. Visa gamta yra kooperacija, todėl ir žmonės turi veikti kooperatyviai. Mes esam darbininkai. I šią salį atvežėm savo "natūrališką sylą". Mes gyvenam laisvoji šalyje. Draugai, būkim krūvoje. Partijų nereikia. Be jų daugiau turėsime audos sau.

Birštonas yra senas organizatorius SLA.

Pakviečiamas kalbėti Saveličikas, iš New Britain, Conn.: SLA yra didžiausia organizacija. Jos reikalai turi rūpėti kiekvienam iš delegatų ir visiems nariams. Mes šiame seime turėsime apsvarstyti, ir nutiesti pagrindus, kad ši organizacija dar didesne padarius; dar labiau pakėlus. Kad tą atstieks, viena iš pamatinių įslygų turi būti: atidarymas plačių durų visiems doro pasividimo nariams. Jei asmenys bus nepriimdinėjami dėl jų politinių įsitikinimų, mes organizacijos neišauklėsime. Absurdas yra sakyti, kad ši organizacija vyriausiu tikslu turi tautiškuumą. Jos vyriausias tikslas

— pašalpa ir posmertinė. Tautiškuumui jos nepalaikytum. Prie pašalpos ir posmertinės — aplama apšvieta. Si organizacija susideda didelę didžiumoj iš darbininkų, todėl reikalinga daboti, kad jinais ir rūpinęsi plačiai darbininkų reikalais. Organizacija nebus sekmingai, jei jos seimas organas "Tėvynė" bus vedamas tokioje dvasioje, kokioje buvo vedamas iki šiol. Jis turi būt bepartvyviskas. Visi organizacija turi būt vedama bepartvyviskoji dvasioje. Tik tuomet mes ją išauklėsime ir milžinišką susivienijimą.

Pakviečiama advokatė Salignienė, iš So. Boston, Mass.: Daugelis SLA narių rokuoja, kad vyriausiu SLA tikslu yra lietuviybė ir tautiškuumas, bet didžiama organizacijos narių priklauso tik todėl, kad jie gauna pašalpą ir pomirtinę. Organizacijoj turi būt atdaryti vartai visiems. Joje galima sugyventi visiems. Barmniai ir diskusijos organizacijos negali suardyti. Būtų nuobodu, jei neatsirastų draugijos partijų ir frakcijų. Aš negalėčiau sugyventi su tuo žmogum, kuris visomet man sakyktų "taip".

Kalba Mikolainis, iš New Yorko: Primenau 16-tą seimą, kuriame klerikalai viešpatavo. Nori, kad tokis seimas daugiau neatsikartotų. Bet po 16-to seimo Susivienijimas pradėjo augti. 16-tam seime nebuvo vietos "Romos broliams"; o dabartiniam seime neturi būt vietos "Maskvos atstovams".

Perstatomas Bučinskas: Partijų buvo ir bus. Kas iš tokios organizacijos, kurioj jų nesirastų? Ginčai organizaciją dažnai pakelia, priduooda daugiau energijos. Aš nepriklausyčiau prie tokios organizacijos, kurioj viskas būtų ramu.

Strimaitis iš New Yorko nurodo, kad SLA organizacija yra kokia tai respublika. Joje visokių partijų žmonės turi sau vietos. Kitaip ir negali būt. Mes joje netgi turim seipų, oficialių ir neoficialių. Pild. Taryba stovi augščiau tu visu grupių. Todėl, kuomet išrinksim naują Pild. Tarybą, turime ją gerbti, bet ne pūrvais mėtyti.

Po Strimaitio kalbai atstojas Saveličius, iš Worcesterio, ir sako: "Aš norėčiau, kad p. Strimaitis paaiškintų, kas yra tie šnipai?"

Pirmininkas skelbia pertrauką pietums. Skliutas pataria duoti balsą J. Siurbai, iš Los Angeles, Cal. Suteikiamas.

Siurba pažymi, kad si organizacija yra didžiausia lietuvių organizacija Amerikoj ir gal visam pasaulij. Jis yra išrinktas atstovu iš tolimos Los Angeles kuopos. Lietuvių ten gyvena neperdaugiausia, bet daugelis jų jau sutraukti į SLA kuopą. Tik vienoj vakarienių, kurioj jam (Siurbai) ir kitėms teko kalbėt, prirašyta virš 30 narių prie kuopos. Tuoj bus visi Los Angeles lietuviai sutraukti į SLA. Jei organizacijos duryš būtu atdaros, jei teli nariai ir čia susirinkę delegatai, ažuot kalbėje apie Maskvą, daugiau dirbtų, tai greitai laiku mes turėume išauklėtą SLA į 50,000 narių.

Pirmininkas pastebi, kad čia yra polemikinė kalba, verčia Siurbą liautis kalbėjus. Pastarasis pasako, kad jis greit savo kalbą užbaigs, kad pirmininkas kitiems kalbėtojams

nedaręs pastabų, bet tik jam, nors kiti kai kurie kalbėtojai įsikiso su polemizmu daug toliau, negu aš. Baigia jis: SLA organizacijos duryš turi būt atdaros visiems. "Tėvynė" privalo būt bepartvyviska. Kadangi SLA susideda didžiumoj iš darbininkų, todėl jos oryanai ir privalo remti darbininkų kovas, streikus.

Po jo kalbos, sesija uždaryta iki 1:30 po pietų.

Antra Sesija.

Antra Sesija prasidėjo kai 1:45 po pietų. Mandatų komisija pranešė, kad mandatai jau gatavi, ir jinais perdavė vardošauki atlikti sekretorei. Gi ženklelių paskirstymo komisijon prezidentas, tačiaus to skaičiaus neužteko, kad eksproprijuoti ex-kaizerį.

Mat, Vokietijos konstitucija čia iškirto špasa. Reikia, kad panašiam atsitikimė balsavime dalyvautų bent pusė piliečių, turinčių tokių piliečių Vokietijoj yra 40 milijonų, tai reikiama kvota buvo 20 milijonų. Gi balsavo iš viso tik pusėsio-likto milijono. Visos buržuazinės partijos balsavime nedalyvavo. Jos boikotavo rinkimus. Ir tuo boikotu jos laikinai apsaugojo kaizerio turtus.

15 milijonų, pasisakiusių už kaizerio turtų eksproprijaciją, yra jungtinė komunistų ir socialistų armija.

Mat, Vokietijos konstitucija čia iškirto špasa. Reikia, kad panašiam atsitikimė balsavime dalyvautų bent pusė piliečių, turinčių tokių piliečių Vokietijoj yra 40 milijonų, tai reikiama kvota buvo 20 milijonų. Gi balsavo iš viso tik pusėsio-likto milijono. Visos buržuazinės partijos balsavime nedalyvavo. Jos boikotavo rinkimus. Ir tuo boikotu jos laikinai apsaugojo kaizerio turtus.

15 milijonų, pasisakiusių už kaizerio turtų eksproprijaciją, yra jungtinė komunistų ir socialistų armija.

15 milijonų, pasisakiusių už kaizerio turtų eksproprijaciją, yra jungtinė komunistų ir socialistų armija.

15 milijonų, pasisakiusių už kaizerio turtų eksproprijaciją, yra jungtinė komunistų ir socialistų armija.

15 milijonų, pasisakiusių už kaizerio turtų eksproprijaciją, yra jungtinė komunistų ir socialistų armija.

15 milijonų, pasisakiusių už kaizerio turtų eksproprijaciją, yra jungtinė komunistų ir socialistų armija.

15 milijonų, pasisakiusių už kaizerio turtų eksproprijaciją, yra jungtinė komunistų ir socialistų armija.

15 milijonų, pasisakiusių už kaizerio turtų eksproprijaciją, yra jungtinė komunistų ir socialistų armija.

15 milijonų, pasisakiusių už kaizerio turtų eksproprijaciją, yra jungtinė komunistų ir socialistų armija.

Ex-Kaizerio Palociai ir Kiti Turtai Kol Kas Nebus Konfiskuoti

Demokratinės Konstitucijos Klasta.

Vokietijos piliečių referendumas, kuftuo jie turėjo pasisakyti už ar prieš kaizerio turtų konfiskavimą, pasibaigė reakcininkų laimėjimu. Už kaizerio pilių, palocių, dvarų ir miškų konfiskavimą pasisakė apie 15 milijonų žmonių. Nors tai yra labai didelis skaitliu, didesnis už balsų skaičių, vaduota už Hindenburgą, kuomet ji aprinko prezidentu, tačiaus to skaičiaus neužteko, kad eksproprijuoti ex-kaizerį.

Mat, Vokietijos konstitucija čia iškirto špasa. Reikia, kad panašiam atsitikimė balsavime dalyvautų bent pusė piliečių, turinčių tokių piliečių Vokietijoj yra 40 milijonų, tai reikiama kvota buvo 20 milijonų. Gi balsavo iš viso tik pusėsio-likto milijono. Visos buržuazinės partijos balsavime nedalyvavo. Jos boikotavo rinkimus. Ir tuo boikotu jos laikinai apsaugojo kaizerio turtus.

15 milijonų, pasisakiusių už kaizerio turtų eksproprijaciją, yra jungtinė komunistų ir socialistų armija.

Streiklaužius Veja iš Pašepinės Draugijos

Svarbu Lietuviams.

MacALISTER, Oklahoma. — Iš vietinės kuopos italy pašepinės draugijos vardu Kristupo Kolumbo už streiklaužiavimą buvo išvairtyti 4 nariai. Draugijos konstitucijoj yra punktus, kuriuo pasiremiant, streiklaužiantis narys pašalinamas iš draugijos. Keturi streiklaužiai, pašalininti iš draugijos, ją apskundė. Pirmauoje teismo instancijoj jie pralaimėjo bylą.

Vėl Užtraukia Šerifą ant Audejų

GARFIELD, N. J. — Miestelio majoras Wm. Burke saukiasi šerifo Nimo iš Hackensack'o, kad išnaujo sumtų į zandarišką sauja streikuojančių audejų.

Telegramos skelbia, kad įvykęs susikirtimas streikierių su policija. Kuomet raiti policininkai užpuolė streikierius, tai, esą, nekurie darbininkai paleidė keletą plytalių į "varkdarius".

Garfieldo miesto taryba laiko streikierių puse, bet majoras, kaipo audimo kompanijos apmokamas tarnas, nesiskaito su tarybos nariais.

Garfield'as yra Passaico priemiestis, turi apie 27,000 gyventojų.

Rinkimai Estonijoj

TALINAS. — Estonija taipgi išsirinko naują seimą, kurio sąstatas taip atrodo: socialistų — 24, valstiečių — 23, naujakuriai — 14, darbiečiai — 13, liaudies partija — 8, komunistai — 6, krikščionys demokratai — 5, rusai — 3, vokiečiai — 2, namu savininkai — 2.

Socialistai, naujakuriai ir darbiečiai laimėjo daugiau vietų; pralaimėjo krikščionys demokratai, rusai ir vokiečiai. Valstiečiai, namu savininkai ir liaudies partija atlaikė senas vietas. Didžiųjų laikraščių redaktoriai Alderkopas, Veilaras, Relčane, Ternisonas ir Tupicė išrinkti naujan seimam.

15 milijonų, pasisakiusių už kaizerio turtų eksproprijaciją, yra jungtinė komunistų ir socialistų armija.

Nauja Viltis Sacco ir Vanzetti Byloje

BOSTON. — Advokatams pasisekė pratešti tų dviejų nekaltų darbininkų nugalabinimą dar ant dviejų savaičių.

Pličikas Celestino Madeiros, kuris pats už visą eilę kriminalių prasizengimų ir žudynių yra pasmerktas mirtin, prisipažino, kad jisai esąs kaltas tame, kuomet kaltina Sacco ir Vanzetti. Tu patvirtinimui advokatai turi visa eilę afideivitų.

Sekretorius Tarptantinio Darb. Apsigynimo James Cannon sako, kad tas naujas įvykis bylos eigoje turi būti signalu visoms darbininkų organizacijoms dar abiau keiči savo balsą apgynime Sacco ir Vanzetti.

NEGRAI DARBININKAI GERAI STREIKUOJA.

PASSAIC, N. J. — Audejų streike Passaice, Lodi ir Garfielde dalyvauja apie 800 negrų audejų. Dagelelis jų stovi arti streiko vadovybės.

Negrų Darbininkų Kongreso atstovai nekartą sakė prakalbas streikuojantiems negrams.

POINCARÉ ISVADUOS?

PARYŽIUS. — Liberalai Herriot nepasisekė suklijuoti ministeriją. Franko biznesas kasdieną eina prastyn, Dabar Briand'as saukiasi pagalbos seno reakcionieriaus Poincare. Tik, nat, kad tas senas vilkas gali sustiprinti franko biznį. Briand'as sako: kuomet namas dega, tai nėra kada svarstyti apie politiką.

P. MIKOLAINIS

P. Mikolainis, kuris šio seimo pirmoj sesijoj, betakčiai užkabino "Maskvą", yra sena figura SLA. Su juo daugelyj seimų kildavo nesuapratimų ir net lermų net ir tuomet, kuomet ten nebūdavo politinių ginčų. Seimaj daug kartų turėjo vargo su tuo žmogum dėl įvairių komisijų ir piniginių atlyginimų. Tai yra pigių purškavimų mylėtojas.

LITHUANIAN DAILY "LAISVE"

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Iš Susivienijimo Istorijos 1886-1926 metai

I. Vakar prasidėjo SLA. seimas, didžiausias lietuvių pašelpinės organizacijos seimas.

Delegatai ir visi organizacijos nariai privalo žinoti SLA. istoriją. Pasirausę išgeltusiose SLA. istorijos puslapiuose, jūs pamatysite, kad ta organizacija pergyveno ilgą, įvairių evoliucijos kaspiną.

Siemet SLA. nariai privalo prisiminti kelias labai svarbias istorines datas. Siemet sueina:

40 metų nuo organizacijos įsikūrimo. Organizacija įsikūrė lapkričio mėn. 1886 ir jos pirmas vardas buvo "Susivienijimas Visų Draugysčių Katalikiškų Lietuviškų Amerikoje."

Siemet suėjo 30 metų nuo to laiko, kada įsikūrė SLA. organas "Tėvynė".

Siemet suėjo 30 metų nuo to laiko, kada pirmą sykį SLA. seimas įvyko Brooklyne. Tai buvo vienuolikasis, iš eilės, seimas. Tuomet, kaip pranešė kun. J. Zilinskas, vienas iš tos organizacijos vadų, SLA. turėjo 2,080 narių, gi seime dalyvavo 34 delegatai.

Siemet suėjo 25 metai nuo garsaus seimo Wilkes-Barre, kuomet kunigų diktatūra seime tapo sulaužyta, kuomet 44 suspenduoti ir nesuspenduoti delegatai turėjo apiešti kuniginį seimą, apskaičiusi "tautiškumo rūtom". Tai buvo "divorasas" su kunigų Miluko-Kaupo ir kitų vadovaujama klika. Suspenduoti, išbraukti ir šiaip jau geros valios delegatai, kuriuos klerikalai apšaukė "benkartais, pasitraukusiais nuo savo motinos" pareiškė, kad jie "laikosi SLA. tiesų, čarterio ir konstitucijos". Jie atlaikė savo seimą skyrimų. Tų laikų desinėji pasigrobė išdą - \$3,959. Nuo to laiko klerikalų valdomas Susivienijimas pasivadino "Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje."

Siemet sueina 15 metų nuo to laiko, kada laikotarpy tarpe seimų Chicagoje ir Baltimorėje (1910-1911) prieš tų laikų socialistus ir jų progresyvius draugus buvo pradėta aštrusius persekiojimas. Tai buvo savo rūšies karas prieš tuometinį kairįjį sparną. Daugybė progresyvių žmonių ir net ištisi apskričiai buvo suspenduojami. Tų laikų sekretorius, griežtas tautininkas J. Zemantauskas rašė: "tuos paukštukus reikia tuoj suspenduoti be jokio persegėjimo." Tuomet kitas tautininkas St. Miliauskas rėkė: "uždaryti burną visiem rėkšniams". "Tėvynė" buvo garsinamos ilgiausios eilės suspenduoti ir išbraukti narių, kurie priegulėjo prie tų laikų kairiojo progresyvio sparno. Tuomet buvo prašalintas,

prieš pat Baltimorės seimą, "Tėvynės" redaktorius K. Vidikas, kuris nemokėjo ir nenorėjo pataikauti pirminkui Damijonaičiui, sekretoriui J. Zemantauskui ir kitiems tų laikų patentuotiems patriotams, "hard boiled eggs" ir "bitter-enderiams". Tų laikų tautininkai, kuriems išrodė, kad visi įrankiai kovoti su opozicija yra geri, varė savo liniją truks-laikys.

Tuomet net tie elementai kurie stovėjo viduryje tarpe progresyvio sparno ir griežtųjų tautininkų (V. Račkauskas, F. Živatkauskas ir kiti), prabilo lūpomis 30 kuopos (Scranton, Pa.) sekamai: "perdidelė valdžia yra duota Pildomajai Tarybai, o kuopoms ir nariams nėra duota jokios iniciatyvos, jokio ženklo savystovumo. SLA. taip lygiai pastatytas, kaip Romos Katalikų bažnyčia."

Sis pareiškimas, kuris ištisai tilpo "Tėvynėje", vėliau buvo perspausdintas oficialj SLA. "Istorijoje", kurią parašė senis Astramskas. Nuo 1910 m. iki vidurio 1911 m. SLA. nupulė nuo 10,000 iki 4,000 narių.

Baltimorės seimas išnigando pasekmių, prie kurių privedė Susivienijimą ketiasis Zemantausko - Damijonaičio ir kitų senųjų tautininkų režimas. Seimas grąžino teises suspenduotiems nariams. Apskričių teisė šaukti konferencijas, ko taip bijojo tautininkai, buvo grąžinta. Siek tiek progresyviškesni tautininkai (Račkauskas, Živatkauskas ir daliniai Šliupas) reikalavo kietąją diktatūrą pakeisti "minkštesnės rankos" politika (Žiūrėk SLA. Istorija). Jie matė, kad dalykai eina velniop ir darė nusileidimų tų laikų progresyvei kairiajai sriovei. Nuo to laiko J. Širvydas, kuris redagavo "Vienybę", pradėjo neapkęsti Račkausko. "Vienybė" ėjo su desiniaisiais tautininkais, kokiuo tas laikraštis ir dabar yra.

Ka rodo šie istorijos daviniai? Jie suteikia daug dvasinės medžiagos, kad suprasti šių laikų situaciją. Istorija ištikrųjų atsikartoja, tik ji atsikartoja kitokia pavidale, su kitoniškesne scenerija ir kitokiu sąstatu visuomeninių grupiruočių. Susivienijimas niekuomet nebuvo sustingusia, suakmenėjusia organizacija. Jeigu jįsai būtų tokiuo būve, kaip Juodisius, Paukštis ir Bačkauskas jį padarė, jeigu evoliucijos keliu jįsai nebūtų žengęs pirmyn, tai kas gi šiandien galėtų kalbėti apie progresyvius tikslus ir naują dvasią? Naujos progresyvių spėkos visuomet urmu ėjo į tą organizaciją, o senos spėkos arba turėjo daryti kompromisą; kaip tai buvo Baltimorės seime, arba traukties iš kelio, kaip tai buvo istoriškai Wilkes-Barre seime, 1901 metuose. Buvo laikai, kuomet ir tautininkai turėjo savy progresyvumo ki-

birktį ir tuomet vyraujanči Susivienijime sriovė vadino juos "benkartais", niekais. Buvo laikai, kuomet keli Waterburio tautininkai (1901 metais) tapo prašalinti iš Susivienijimo už tai, "kad išsireiškė, jog nėra peklos". Gi pagal tų laikų vyraujančios ir vadovaujančios sriovės atbulą išmintį, tai buvo "pareiškimas priešingumo vienam iš pamatinių dogmatų krikščionių tikėjimo". Bet ar laimėjo jie su ta savo "išminčia"? Jie pralaimėjo. Buvo laikai, kuomet progreso nešėjais buvo žmonės, kurie vadino save socialistais ir tose istorinėse aplinkybėse, kuriose jie veikė, jų energija ir darbštumas tvėrė pamatą naujai tikrenybei. Dabartinė progresyvi sriovė turi žinoti Susivienijimo taip turtingą įvykiams istoriją, nes naujose aplinkybėse jai prisiėina tęsti darbas, daug

anksčiau pradėtas. Savo dabartinei darbuotei mes tiesiam istorinį ir idejinį pamatą, gerbdami tą, kas buvo progresyvaus Susivienijimo praeytyje, bet tuo pačiu syku visuomet atsindami, kad ne kas kitas kaip dabartinė kairioji progresyvi sriovė yra atakuojama ir ujam. Mes tęsiame tradiciją tų, kurie sukilo prieš kunigus wilkes-barriniam periode, o vėliau patys virto kieto nesudraudžiančio režimo šalininkais. Susivienijimo istorija rodo, kad tie, kurie laikėsi režimo suspendavimų ir pikto konservatizmo - ar tai buvo Milukas, ar Pautienius, ar Kaupas ar Zemantauskas ir t.t. - niekuomet nelaimėdavo. O istorija juk su Zemantausku ar Damijonaičiu nepasibaigia. Jos kurtis atgarsiai ir šiuočas girdisi. L. Pruseika.

APŽVALGA

SLEZEVIČIUS.

Dviejuose paskutiniuose "Laisvės" numeriuose įrodė, kaip tautininkų "Sandara" ir "Vienybė" stoji išvien su klerikalais už kankinimą politinių kalinių. Tautinės gaziotos tamė ėjo pėda pėdon su Lietuvos liaudininkais, ką matome iš pacios "Vienybės" spalų 31 d. 1925 m., kur jinai rašė:

Seime socialdemokratai, norėdami išsarginti, įnešė paklausimą apie kalinių padėtį Kauno kalėjime. Valdžios atstovas Draugelis, atsakydamas į jų interpelaciją, nurodė, kad viešpataujant prejerui (ministeriui pirminkui) slezevičiui, buvo išleistas įstatymas, kuris neliepa skirti politiškių kalinių nuo kriminalistų. Krikščionys to dabar ir laikosi.

Iš čia matome, jog liaudininkas ministeris pirminkas politinius kalinius statė ant vienos lentos su žmogžudžiais, vagimis ir kitais kriminalistais. Tačiau, praktikoje politiniai "nusi-kalčiai" buvo kur kas žiauriau vašinami už kriminalistus.

Dabar slezevičius vėl tapo ministeriu pirminku, liaudininkų - socialdemokratų kabinete. Veltui būtų iš jo laukti kokio pasigalėjimo klasiniams darbininkų veikėjams.

"SOCIALISTAS" ČEPINSKAS.

Naujojoj Lietuvos valdžioje švietimo ministeriu yra socialdemokratas Čepinskis, kuris andai važiuo Romon pabučiuot popiežiui į pantaplį. Pernai per pokilį Kauno Universitete "socialistas" Čepinskis garbino kuniga Bučį, universiteto rektorių, kaip "bešališkiausią", labai dorą vyrą.

Kada šmugelinko kunigo Vailokaičio brolis, Jonas Vailokaitis 1925 m. pavasarį dovanoj Aleksote 20 hektarų žemės naujui universiteto triobėsiams statyti, tai socialdemokratas profesorius Čepinskis iš širdies gilumos tarė: "aš džiaugiuos". Tikrenybėje ta dovana buvė paties kunigo Vailokaičio, nekarūnuoto Lietuvos caruko.

Daktaras J. Šliupas išreikšė abejonę apie intencijas, su kuriomis kunigai teikia panašias dovanas mokslo įstaigoms. Nes kunigai ir reacionieriai su pagelba

tokių "labdarybių" įstrina į mokslo įstaigų viršunes ir tampa faktiniais jų valdovais.

Užsirūstinę už tokias dr. Šliupo pastabas, Kauno Universiteto profesorius, socialdemokratas Čepinskis "Lietuvoje" išvadino Šliupą "laisvamaniu inkvizitorium" ir atsidusęs tarė:

todel galima tik džiaugtis, kad Lietuvos universiteto likimas nepareina nuo jo (Šliupo) plauko laisvamaniu.

Neišmintinga todėl būtų tikėtis, kad socialdemokratas Čepinskis darbuosis delei pašalinimo religijos mokymo iš mokyklų. Laisvamanybė, matomai, neįeina į tokių "socialistų" programą.

LIAUDININKAS ŽALKAUSKAS.

Pirmojoj koalicinėj (sudėtinėj) Lietuvos valdžioj (1923 m.) liaudininkas Žalkauskas pasižymėjo budeliškais darbais prieš komunistus ir kitus klasiniai sąmoningus darbininkus. Po jo komanda, kaip rašė "Lietuvos Žinios" num. 284 1925 m.:

tapo padaryta nemaža kratų, bet, kaip teko patirti, jos padarytos ne be pamato. Dalis jų padaryta tarytojo reikalavimu, kitos gi pasiremiant kratų ir tardymo medžiaga.

Žalkauskas skaitėsi pirmieviu liaudininku. Jį į padanges kėlė "Lietuvos Žinios". Jį uoliai rėmė ir socialdemokratai. Iš to laiko Kauno laikraščių matėme, jog kada seime buvo svarstoma (į 1923 m. pabaigą) klausimas apie Žalkauską, tai jam pasitikėjimą pareiškė socialdemokratai; ir tik ačiu socialdemokratų paramai reacionierius Žalkauskas tegalėjo toliau laikytis valdžioje ir kankinti darbininkus.

SOCIALDEMOKRATAI SU ŽALKAUSKU.

Pasirodo, kad tame posėdyje, kuriame liaudininkai ir "socialistai" išgelbėjo Žalkauską, klerikalai reikalavo, kad -

Ministeris (Žalkauskas) atstriau imtų į nagą komunistus... kurie pradeda visoj Lietuvoj smarkiau vartyti savo propagandos darbą.

Ši klerikalų reikalavimą Žalkauskas išpildė, o išpildyt jį Žalkauskas galėjo ačiu tai paramai, kurią so-

cialdemokratai suteikė jam seime.

"Pirmievis" liaudininkas Žalkauskas buvo pirmas, kuris įvedė elektrines mašinos kankinimui politinių kalinių.

Kauno burmistras (majoras) Vileišis, vienas iš liaudininkų šulų, 1925 m. sausio 19 d. padarė kruviną pogromą keliem šimtam miestieč darbininkų, kurie ramiai atėjo prašyt palikt jiem senąjį uždarbį, nenumuš j, nuo 7 litų iki 5. Vileišis gryn "socialistų" "Naujienos".

KLERIKALŲ RAGU AUGINTOJAI.

Grigaičio "Naujienos" 1924 metų pradžioje pripažino, kad socialdemokratai veikė išvien su klerikalais ir liaudininkais valdžioje ir štai kodel, tariant pačių "Naujienų" žodžiais: Socialdemokratai (su liaudininkais ir klerikalais)... dalyvavo valdžioje tuo laiku, kada Lietuvos valstybė tiktaformavosi. Tuo laiku dar visos partijos buvo menkos. Nei viena jų negalėjo nuverti kitų partijų. Klerikalai tuomet dar nekontroliavo valdžios...

Cia yra atviras pripažinimas štai ko: klerikalai tuomet dar nebuvo stiprūs, vadinas, reikėjo jiem padėti sustiprėti. Na, ir socialdemokratai su liaudininkais ant savo nugaros iškėlė klerikaliskąjį vilką.

Socialdemokratai Kairys Paknys ir kompanija padėjo Lietuvos kunigams atsi-stot ant kojų 1919-1920 metais.

Socialdemokratas Janulaitis, sėdėdamas augsčiausiam Lietuvos teisme (tribunale), dirbo inkvizitorium darba prieš klasiniai pažangesnius - kovojančius darbininkus.

Prakišus klerikalams šių metų rinkimuose, socialdemokratai su liaudininkais vis tik padarė kunigų Steponavičių seimo vice-pirminku. Reiškia, ir vė pradėdama auginti klerikalam ragai.

Šioje vietoj tepaduodame tikrai ketelą iš daugybės faktų, kurie rodo kruviną socialdemokratų, liaudininkų ir klerikalų bendradarbiavimą praeytyje. Ne ko kiti galima tikėtis iš "socialistų" bei liaudininkų ir ateityje.

Amerikos darbininkai, todel, turi žinot, kaip pasitiki "socialistų" ir tautininkų politikierius, kurie dar veikliau pradėda kalėdoti per amerikiečių kolonijas, jieš kodami finansinės ir moralės paramos sau ir savrkauniškiams sėbrams.

Svarbus Pranešimas ALDLD VII Apskr. Nariams

PIKNIKAS IR AGITACIJOS MĖNUO

Draugai ir Draugės: Mūsų didysis piknikas, kurį įvyks 3, 4 ir 5 dieneose liepos Montello, Mass., ir kurį rengia visos Naujosios Anglijos darbininkiškos organizacijos jau čia pat. Yra dedamos didžiausios pastangos, kad šis piknikas padaryt didžiausiu gražiausiu ir pasekmingiausiu visoj mūsų veikimo istorioj. O jį tokiuo padaryti galime tik tai mes patys, visi sujungę savo geriausias spēkas.

Šis piknikas turime padaryti didžiausiu, idant bent syki į metus visiems draugams ir draugėms iš visų apilinknių suvažiuoti į vieną vietą, kur galima būtų pasimatyti, susipažinti su draugais, pasiūlyskinti ir sustiprinti sau dvasią. Taipgi tuomi parodysim darbininkų klasės priešams, jog mes galime ir turime puikiausiu spēku veikimui.

tas vienas, be jų rūpesčio, negalėtų surengti tokį pikniką, kokį norima surengt, kad ir su geriausiais norais. Cia reikalingos visų narių pastangos varymui geros agitacijos visose kolonijose, kad suorganizuot didelius būrius važiuot į būsiantį pikniką. Todel, patėmiję šį pareiškimą, kiekvienos kuopos komitetas turi tuojaus susaukti bendrus savo kolonijos susirinkimus, kad geriau surasti būdus, kaip daugiau žmonių susiorganizuot ir nuvažiuot į didįjį pikniką. Šis piknikas dailės žvilgsnių bus puikiausias, nes jame dalyvaus visos geriausios dailės spēkos - visi Naujosios Anglijos chorai, galinčiai, atletai ir kiti. Šis piknikas bus didžiausias todel, kad jame suvažiuos žmonės ne tik visos Massachusetts valstijos, bet ir iš kitų valstijų daug privažiuos.

Kas Bus?

Subatoj bus puikiausi šokiai; nedėlioj - įvairiausi lietuviški ir amerikoniški žaishai, kokie tik yra žaidžiami šioj salyj ir Europoj; pane-dėlyj turėsimė didelę programą, kurią išpildys visos apilinkės chorai ir kalbės drg. L. Pruseika, iš New Yorko. Be to, surengtos įvairios gėimės, kuriose kiekvienas ukvatinkas turės puikią progą parodyt savo didvyriškumą. Žodžiu sakant, šis piknikas norima padaryt istorišku. Todel visos kuopos rengkitės kuo skaitlingiausiai suvažiuot. Dalyvaukite visas tris dienas, nes visos trys dienos bus lygiai svarbios, kad galėtumė viskuo pasigrožėti. Draugo Prūseikos prakalbos, kaipo vieno iš geriausių kalbėtojų ir giliausiai dalykus permatančių, turėtų visos apilinkės lietuvių, kurie nors ir mažiausiai interesuojasi naujais Lietuvos įvykiais, atvažiuoti ir išklausti, nes jo prakalba bus be galo svarbi.

Literatūros agentai, nepamirškite atsivėžti geros literatūros platinimui.

ALDLD VII Apskričio Agitacijos Mėnuo

Draugai ir draugės, ALDLD VII Apskritis pasiskyrė sau liepos mėnesį kaipo agitacijos mėnesį. Tas padaryta todel, kad vasarinį sezoną tinkamai sunaudojus mūsų draugystės labui. Todel per visą liepos mėnesį visos Apskričio kuopos ir pavieniai nariai turi rūpestingai dirbuotis, kad gaus naujų narių į Literatūros Draugiją, kad rinkti mūsų organui "Laisvei" naujus skaitytojus ir kaip daugiausia platininti literatūros. Geriausias knygos platinimui yra šios keturios: "Kaip Žmogus Sutvėrė Dievą", "Religija ir Piktadarystė", "Motėris ir Išpažintija" ir "Lietuvos Respublika ir Jos Ateitis". Reikia stengtis, kad šių knygų pakleisti kuo daugiausiai. Taipgi kiekvienas narys bei narė turi pasiimti sau už priedermę būtinai gauti vieną naują narį. Tik tokiu būdu mes galėsimė padidinti savo eiles. Dirbime, draugai, naudai apsvietos, tai būsimė kovotojai už laisvę.

ALDLD VII Apskr. Prot. Sekretorius J. M. Karzonas.

4 Joiners Ct. Lowell, Mass.

Plymouth, Pa.

PIRMA PASTABA MOSŲ VYRAMS

Šiamo mieste yra labai jėgų į madą lošimas iš pinigų. Nėra jokia paslaptis, kad kai kurie ir progresyviai lietuvių užsiima šituo praigaištingu darbu. Kartais būna taip, kad draugai skubina užbaigti susirinkimą, kad tik daugiau laiko liktų lošimui iš pinigų. Tai be galo žemas užsiėmimas, draugai. Sarmata susitaprusiems darbininkams tokiais darbais leisti savo brangų laiką.

Plymoutho Motėris.

VĒL ŽELIGOVSKIS.

VARSAVA. - Sakoma, kad Pilsudskį, kaipo karo ministerį, tuoj pakeisias plačiai žinomas Vilniaus pagrobimu generolas Želigovskis.

ŽALIOSIOS ŽAISLAI

IVERT SIŪLA Į ADATĄ

Pasidėt bonką ant žemės, ant jos atsisėd, pasidėt kija ant kojos ir įvert siūlą į adatą.

PAIMT SIAUDA

Padėt šiaudą ant žemės, susimit rankas užpakalį ir su burna paimt šiaudą nuo žemės.

PERSIVERST

Vienas pasirėplina, ataklu-pia ant kelių ir ant alkūnių. Kitas pribėga, palei jį remias rankomis ant žemės, sykiu verčiasi savo pečias lipstydama ano pečius ir turi atsi-stot vėl ant kojų. Jei nū-griūva, neišlaimi.

KAZI MUST

Pamieruot žmogaus didu-mą, augstį, pamieruot tiek pat ant žemės ilgio ir įsmėit pagaliuką ar padėt kokį dail-tą, kuris ir bus Kaziu. žmo-gus stovi lygini kitam gale mieras. Turi rankose po dōdos ilgio pagaliuką. Pasirėp-lina ir tais pagaliukais pasi-remdamas eina Kazio link. Žaisho vedėjas klausia: "Kur eini?" Jis atsako: "Kazi must." Vedėjas: "Pasibar-k." Jis turi su pagaliuku grumot ir nu, nu, nu. Tuom tarpu prisitariant prie Kazio ir nu-muša jį.

PAIMT AUKŠĄ

Padėt "aukšą" (pinigą, pel-ant tie-tot) palei sieną žemės ar grindų. Atsin-ruot tris pėdas ir atsis-labim kojom greta (krūvo) Atsistot reikia ant trečios pėdos. Pasilenkt, paimt au-d, ir neštis sau. Tik einant, šanties aukšą, nevalia ko-lenkt nei per kelius, nei pėdas bei pirštų kauluk. Cia aukšą išlaimi tik tas, kurio galva prie sienos nepris-la.

KEPURES NUMUST

Ant dviejų kedžių padėt apvalią kartį apie šesiu pėdų ilgio. Ant keturių kampu kedžių padėt po kepurę, į ran-kas paimt lazdelę, atsisėst ant karties, pasidėt kojas ant karties vieną ant kitos ir su lazdele numušinė kepurės. Nupult nevalia, jei nori išlai-mėt.

ISSIVERST PER LAZDĄ

Paimt viena ranka lazdą per šėsis colius nuo žemės, o kita ranka paimt už kito ga-lū, įsmėit pirmąjį galą į žemę ar prie sienos, kad neslystų, lenkt galvą per apatinę ranką ir verstis į viršų. Po kojomis turi būt šiurkšti papėdė, kad neslystų. Klubu žemę siokt nevalia ir reikia vėl ant kojų atsistot. Cia gauna padirbėt muskulai. Po kelių praktikų, paprastai, žaishą laimi kiekvienas žaidi-kas.

K. S. Lietuvaitė.

FOREST CITY, PA.

Birželio 13 d. draugai A. ir J. Navalinskai šventė savo varduvų dieną. Buvo užkvietę į svečius savo draugus ir drauges, kuriuos gerai pa-vaishino. Besikalbant, draugas J. Gulbinas prisiminė ir apie Passaic'o streikiurus, kurie taip ilgai kovojo su savo skriaudėjais kapitalistais. Po brumpo apkalbėjimo, drg. J. Gulbinas paragino, kad susirinkusieji sulyg išgalės pau-koty suvarguslems darbinin-kams.

Aukojo: J. Gulbinas ir K. Kerevičius po \$2; A. Nava-linskas, J. Navalinskienė, J. Mitchell, M. Mitchellienė, V. Platšauskas, D. Gudisaukas ir M. Gudisauksienė po \$1; J. Steponaitis ir P. Kundronitis po \$0.60. Viso \$12. Visiems ankotojoms strel-kierių vardu tariu ačiu. Vidgirių Kazys.

Vilniuje Pobažnytiniuose Urvuose

(Pabaiga)

Kitose vietose, kur, matoma, buvo drėgnumo, negyveliai virto kaulų krūvomis, supuvo.

Autorius stebisi, kad gamta padaro geresnes mumi- jas, negu savo laikais aigip- tiečiai balzamuodami. To- liaus nurodo, kad iš to kam- bario surado urvą, kuriuo eidami išsikėlė į paviršų ir ten rado lentų duris. Abiem įsirišus, pavyko tas duris pakelti. Pasirodė, kad jos buvo išvestos į bažnyčią ir slėpėsi po altoriumi. Ap- žiūrėję bažnyčią, vėl tais pačiais keliais išėjo laukan.

Praslinkus ketvirtadaliui amžiaus, tam pačiam tyrinė- tojui vėl teko aplankyti Vil- nių ir jis pirmiausiai skubi- nosi į Poplavą, kad apžiūrė- jus buvusią jezuitų kolegiją ir tuos pačius požeminius urvus.

Siuomi sykiai jis jau tyrinė- jė ne slaptai, kaip pir- miu, bet viešai, nes su juo- mi ejo kunigas, zakristijon- as ir keli darbininkai su geležiniais basliais.

Apie buvusią jezuitų kole- giją tik tiek pasako, kad ten- andasi daugybė įvairių kvė- gų, ant kurių yra apie du milijonai dulkių ir jų niekas nejuoda.

Į urvus įsileido iš po altor- iaus. Ejo su lempomis. Kad- a jėmas buvo atidarytas, tai kunigas pasakė, kad jau virš įsirišio metų, kaip j- čia niekas kojos nekėlė. Jis- paaiškino, kad pagal senen- sius panus, kurie pas juos randasi, tai urvai eina net- treji ir kad laike lenkų su- kūlimo, buvo juose padaryta- kratos ir gerai žinomas Mu- ravjovs įsakė kai kuriuos už- mūryti — uždaryti. Mat, juos pasakya, kad tuose

resnis ir storesnis už pirma- jį. Kada jau buvo siena pralaužta, tai mes per tą skylę sulindome ir tuojaus pamatėme, kad koridorius eina žemyn.

Leidomės tolyn. Silpnai lemos šviesai šviečiant, mes pastebėjome kokį tai daiktą. Kada priėjome ar- gčiau, tai suradome žmogų, sėdintį kedėje. Apsivilkęs buvo vienuolio drabužiais. Išrodė, kad jis atsisėdo ir užmigo, nes visa jo poza bu- vo miegančio kedėj žmo- gaus.

Kada apsvietėme visą jį, tai galima buvo prisiėkti, kad senovės kedėje miega žmogus ir kad jis tuojaus nubus; pagaliaus, dar gali- ma buvo daryti išvadu, kad jis ir nemiega, bet tik gi- liai užsimastęs. Rankos su- dėtos tvarkingai, kaip gyvo žmogaus; ant bevadžio piršto buvo auksinis žie- das. Viena šakeleivininkų bandė žiedą numauti ir pažūrėti užrašą, nes jis buvo silbi- nis, bet per piršto sanarį ne- galima buvo numauti. Iš- rodė, kad tas negyvelis sau- goja išėjimą iš to urvo.

Čia pat, netoli sėdinčio vienuolio, pavyko surasti ir užmūrytas duris. Norint išlaužti tas duris, reikėjo "sarga" su visa kede perkel- ti toliau, nes darbininkai ne- galėjo dirbti. Greitai dar- bininkai išlaužė duris ir mes atsidūrėme jau naujame kambaryje.

Čia mes išvydome nepa- prastą reginį. Didelis kam- barys, veik iki pat vir- šaus, buvo užverstas lavo- nais, kurie išrodė, kaip koks kalnas. Per viršų buvo įlan- ka, kuri išrodė lyg paliktas praėjimui takas.

Lavonai buvo suversti be- jokios tvarkos — mesta, kaip pakliuvo, be jokio atsižvel- gimio, vieno galva, kito ko-

jos, trečias skersai užmes- tas ir taip iki palubio. Su- nęsti vyrai ir moterys ir kur keno rankos, keno ko- jos, keno galva jau sunku buvo atskirti, nes pasidare- tikras mišinys. Daugelio vyrų ir moterų drabužiai buvo sudraskyti ir per su- draskytą šilką matėsi nuo- gas kūnas, geriau sakant, skūra pridžiūvus prie kaulų.

Keno tai ranka iškelta augštin iki alkūnės ir tar- tum maldauja pagalbos. Pa- našiai iškelia ranką sken- duolis, kuomet jau paskuti- nį sykį iškyla į paviršų ir paskui nusileidžia ant dug- no.

Aš apėjau aplinkui šitą lavonų kalną. Eiti reikėjo per sumestus lavonus. Jau- čiau po savo kojų kaulus ir kada užmini ant krūtinės, tai kaulai išlenkia ir pas- kui vėl atsitiesia, todėl išro- do, kad tie lavonai kvėpuo- ja.

Palei duris, kur stovėjo mano šakeleiviai, buvo su- versta krūva kūdikių lavo- nų ir išrodė tartum malkos sukrautos. Jie irgi buvo suversti be jokios tvarkos.

Mums ten bestovint, pasi- girdo koks tai neaiškus bil- dės, panašus į tolimą per- kūniją. Kunigas paaiškino, kad tai viršuje gatvekaris važiuoja, nes mes randamės po miesto gatvėmis, — sa- ko straipsnio autorius.

Toliaus autorius sako, kad pasigirdo naujas koks tai silpnas balsas ir jis užkla-

laike lenkų sukūlimo prieš- caro valdžią nužudyti sukū- lėliai.

Svenskonišk.

Gyvenimo Džiaugsmas.

Kelias į sveikatą taip pat yra kelias į pasisekimą ir turty. Nieka- ds neapleisk savo sveikata. Dau- gelis kūno surimų paėma nuo skū- vio. Kada tu jautiesi apleipęs, iš- tižęs ir tavo skilvį būna negerai ir neturi apetito,—tai gali būt tavo vidurių dirbtumas nėra toks, kaip rei- kia. Vartodamas Esorka, tuojaus pajusi, kad greitai grįžta drūtas ir gyvumas. Tas vaistas prašalina menkesniuolius nesveikumas, sugrą- žina tau apetitą, pagerina vidurių dirbtumą ir išnašo tau suteiks gy- venimo džiaugsmą. Gauk Severa's Esorka's šiandien nuo savo aptie- koriaus. Bonka \$1.50 ir 75 centai. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

JOSEPH R. BRODSKY

ADVOKATAS
Counselor at Law
41 Union Square
NEW YORK
Telephones 2578 Stuyvesant 4622

DAUG METŲ PATYRĖS DAKTARAS SAKO:

Po Sunkios Ligos, Influenzos, Gripo, Penumonijos arba Kitos Silpninan- čios Ligos, Nieko Nėra Geresnio, Ką Sugrąžinti Sveikatą ir Stiprumą Taip Greitai, Kaip Nuga-Tone

Po tokių silpninančių ligų jūs turite bandyti Nuga-Tone. Jis daugiau negu nusteina jus, kaip greitai jūs pajusite grįžtantį sveikatą ir stiprumą. Skaitytelai šio laikraščio ar- tras, kad Nuga-Tone yra puiki gy- dymo, suteikia kraują ir budavotą greitai kūną. Nuga-Tone yra puiki gyduolė, kuri padaugina stiprumą ir vikrumą, suteikia kraują ir budavotą greitai kūną. Nuga-Tone yra puiki gyduolė, kuri padaugina stiprumą ir vikrumą, suteikia kraują ir budavotą greitai kūną.

United American Lines
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizmą, Rankų, Kojų, Nugaros skaudėjimą, Šaltį, Reumą, Kojų, Urtikariją, Dėklus, Galvos skau- dėjimą, ir taip visokių skaudėjimų (tik ne romas).
Tukštantai žmonės yra išgydyti o- mifonali dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tink- varta ankai, kiek ji pati sveika su- lig naidos gydymo.
Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 15 centų extra už persiuntimą.
Kiešaviatė pas aptiekorius leip
DEKSNIS NEW DISCOVERY
OINTMENT.
DeKsnis Ointment Co.,
518 DEAN ST. BOX 252
HARTFORD, CONN. U. S. A.

Lietuvis Fotografas.

IR MALIORIUS
Nufotografuoja ir numaliovoja visokių pavėklus spalvomis. A t naujina senus ir krajavus ir su- doro su ameri- konkiais.
Darbą atlieka gerai ir pigiai.
Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

J. LEVANDAUCKAS GRABORIUS

107 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

AR NORI VALGYTI GERĄ DUONĄ?

Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSO KEPTUVES (Seniausia Įstaiga)
Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami vaigyti gerą, ekana, puikiai padarytą duoną, visados kreipkitės į mūsų Duoną siunčiame ir į kitus miestus.

W. MASIVIČIUS ir A. SHRUPSKI

209 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 2376

A. RADZEVICIUS IR M. BIELIAUSKAS GRABORIAI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
416 METROPOLITAN AVE.
Near Marey Ave.
BROOKLYN, N. Y.

\$1,000 TIK UZ 60 CENTŲ

Atsiųsk 10 centų, tai gausi visokių stebėklingų žolių vertės tukštantinį dolerį. Ka tas tukštantis doleris žmogų reiška, jeigu jis yra apim- tas kokios nors ligos bei vidurių su- gedimo? Toks žmogus yra sušau- kęs, nelinkamas ir įvairių nesmag- rū apimtas. Jeigu tokiam žmogui ir auskin kalną parodytum, tai jam malonesnė būtų sveikata, negu tu- aukso kalnas. Tačiau, jeigu jautiesi esąs apimtu kokiu nors nesmagumu, tai greit reikalauk mūsų vaistolių, nuo būs vienos žemai parimėtu ligų ir atgauk savo sveikatą.
Vaistolis yra nuo sekančių ligų: vidurių užkietėjimo, skilvio nemal- mo, nenoro valgyt, strėnų ir pečių spaudėjimo, patūrkimo, dusulio (asthma), peralimo, skaudėjimo po krūtine, reumatizmo, plaučių silkti- mo, pleiskanų, šlapimimo lovy, ir kitų ligų. Atsiųsk 60c., tai gausi vaistolių, kurios jums sugrąžina sveikatą, panaikina minėtas ligas.
Jeigu kenti nervų suirimą, galvos skausmus, ūžimą ausyse, nuomara- širdies ligą, tai atsiųsk 80c., o gausi mūsų gausius vaistus, taip vadinama "Nervų Preparatas". Nervų li- ga yra labai blogas dalykas, bet mūsų Nervų Preparatas užbaga tai ligai keli ir suteikia žmogui ra- muma.
Atsiųsk mums 60c., o gausi mūsų žolių ir krygų katalogą. Pasikvink mūsų žolių paravinėtojų visoms miestuose.
M. ZUKAITIS
25 Gillet Ed., Spencertown, N. Y.

DELEI DOLERIŲ...

(Tęsa)

IV

Po kelis kartus tą dieną Kurtuliai ėjo prie sudužusio traukinio, žiūrėdami į darbininkus, kurie dirbo prie nuvalymo bėgių. Pats Kurtulis, vakare sugrįžęs iš darbo, stebėjosi bausiuoju nuotikiu, kurio pasekmė buvo užmuštų ir sužeistų žmonių. Pagalios, betemstant, Kurtulis su sūnum Petru nu- tarė paskutiniu sykii eiti namo:—Mūsų buvimas čionais nepagelbės nelaimingiems žmonėms...—aiškino jisai sūniui,—o juk tu į knygas šiandien dar nei nepažiūrėjai, par- ėjęs iš mokyklos; todėl reikės pasimokinti...
Petrukas, nors nenoromis, bet vis tik sekė tėvą, ir taip jiedu parėjo namo, kur motina su vakariene laukė. Visą laiką jie negalėjo nukreipti savo kalbą ir mintis nuo baisios nelaimės. Trenksmas, kuris girdė- josi, susikūlus traukiniai, dar ir dabar skambėjo motinos ir sūnaus ausyse, ko juo- du negalėjo užmiršti.

—Zinai Jonai,—kalbėjo Anyta,—as vi- sada manau, kad ant gelžkelio yra pavojingiausia. As visada bijau, kad tau beva- žinėjant traukiniais kas neatsitiktų...
—Kur gi tu čia atrasi darba, kuris bū- tų užtikrintas nuo visokių atsitikimų ir ne- laimii? Žmogus pats nežinai, kur tavęs- kokis priepuolis laukia. Kad ir čia dabar: kas galėjo tikėtis, kad šitai pasidarys? Aš ir pats neišmanau, kaip tas viskas įvy- ko.

Tėvas su motina tęsė kalbą, vienok Petrukas nepratarė nei žodžio. Jo galvoj, matomai, kėlėsi mintys, surištos su bausiu- įvykiu, apie kurį jis nenorėjo kalbėti. Jis pabaigė valges, pasiėmė knyga, pašiuką ir popierą ir pradėjo išrisinėti uždavinius iš aritmetikos. Tėvas iš kur tai išsitraukė mažą laikraštuką ir pradėjo jį peržiūrinėti, bet motina tai išvydus pradėjo:
— Liautumeis, Jonai, tu su tokiais raštais. Dar kaip pajus kaimynai, tai ir darba prarasi. Juk ir taip jau apie mus kalba, kad mes esame kažin kokie navatni žmonės, kurie priešingai valdžiai ir visam kam...

Kurtulis palingavo galva, aiškinda- mas:—Tiesa, kad taip žmonės sako, vienok kiekvieną kartą, kada tik as paimu šį laik- raštį, as visuomet išvystu savo gyvenimą visoj tikrenybėj. Visuomet man prasiveria plačiaus akys ir aiškiau pamatau tą baisų skirtumą tarpe mūsų darbininkų, ir tur- čių. As įgaunu naują jausmą ir daug jau- triau pajuntu visas mūsų kančias...
Bet jo kalba liko pertraukta. Už du- rū, nakties tamsoj, susvytravo dvi lemos ir šnioksdamas automobilis įsirišo pas grįčios duris. Tas viskas namškiams pa- sirodė gana keista. Jie niekuomet nesiti- kėjo, kad kas juos atlankytų automobilije...
Kurtuliai pasižiūrėjo į vienas kitą, tarsi užduodami sau klausimus ir laukda- mi vienas kito atsakymo; o Petrukas pali- ko knyga ir nusikubino pas langą; vienok motina jį sudraudė:—Negražu, vaike, žiū- rėti per langą...— aiškino ji jam, o tas pa- klausęs sugrįžo prie kedės ir vėl atsisėdo; vienok nesimė darbo, bet atkreipė akis į duris ir laukė, kas jis į vidų.

Tuom laiku pasigirdo bıldesys ir Kur- tuliai pasatcius "jeikite", duryse pasirodė policijos kapitonas; paskui jį ėjo Nalinis ir pagalios paprastai apsitaisęs vyras, ku- ris buvo slaptosios policijos viršininkas.
Anytai, motinai, smarkiai pradėjo "šir- dis plakti, ir ji pajuto kokį tai neramumą. Ji metė žvilgsnį ant savo vyro, kuris taip pat jautėsi keistai; vienok tyla liko per- traukta, ir policijos kapitonas, traukdamas raštą iš kišeniaus, pradėjo aiškinti:—Mes čia atsilankėme su svarbiu reikalu, apie kurį dažinosite iš šio rašto...
Tuom laiku Nalinis metė sarkastiską žvilgsnį ant Kurtulio ir Anytos, o po tan išmeigė savo dideles ir žiaurias akis į vai- kišę, kuris, matydamas tėvų nusiminime ir patsai jautėsi keistai, nežinodamas, k- pasakys guzikuotas vyras, kuris pagalios perskaitė raštą, susidedantį iš apie keturių dešimčių žodžių; vienok tik keletas jų Kur- tuliams teko suprasti. Iš to viso jie supra- to, kad dalykas eina apie Petruką, apie mu- terkę ir apie susikūlus ekspresą, kurio li- kučius darbininkai renka nuo plėtimiių gelžkelio bėgių.

(Daugiau bus)

PIANI IR GRAMOFONAI
Pagal naujusias mados, už "Cash" ir ant išmokėjimo. Rolis
Playeriams Lietuviškos ir kitose kalbose.
Ir Rekorai visų DAINININKŲ. Prisiunčiame į namus.
Reikalungas pusininkas arba bent patarnautojas, bik ypata.
JONAS B. AMBROZAITIS
560 Grand St. Tel. Stagg 6262 Brooklyn, N. Y.

Detroito Lietuvių Darbininkų Aptiekos
Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vai- sus daug prielaimėse kaina, negu kur kitur dabartinis laiku.
A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CIENE ST.—DETROIT.

TORAH
TONIKAS IŠ ŠAKNŲ IR ZOLELIŲ
Atsargiai sutaisytas, mišinys, turintis skanaus gėrimo ir drauge mediciniškas ypatybes. Pagelbati grumuliavi- miui ir suteikia padūrinantį miegą.
Daromas iš 17 skirtingų šaknų, žolių ir žievių
Taipgi išdirbame visokios rūšies minkštus gėrimus
NATIONAL BOTTLING TORAH CO., Inc.
Tel. University 4111
86-88 Windsor Street, Cambridge
Brookton skyriaus tel. 2325-R

PAS MACYS BROTHERS FURNITURE CO.
Naujosios mados amerikoni- ki fornišai—Didelis pasirinkimas
Stebėtinai pigiai parsiduoda! Visokiausiam namams rakandai Nėpaprastai žemos kainos
Rakačių setai valgomam kambariui, miegamajam ir gyvenamajam kambariui, pusrūčiams, virtuvei ir kiek- vienam kambariui jūsų namuose
Parsiduoda ant lengviausių išmokėjimų
MACYS BROS. FURNITURE CO.
198—200 GRAND ST.
Tarp Driggs ir Bedford Avenue.
BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: Greenpoint 2372
Biznio valandos: nuo 7:30 ryte iki 8 vakare
Subatomis nuo 7:30 ryte iki 10 vakare
Uždyka pristatoma į tils dalį miesto bei priemiestius.

DR. E. W. ZUKAUSKAS
Ofiso valandos:
1 iki 2 po pietų
6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutartį
1114 Foster Ave.
Brooklyn, N. Y.
Tel. Mansfield 9319

Telefonas Stagg 9105
Dr. A. Petrika
LIETUVIS DENTISTAS
X-Spindulių diagnoza
221 SOUTH 4th STREET
BROOKLYN, N. Y.
Priešais "Bridge Plaza"
Valandos: 10—12 prieš piet
2—8 po piet
Ketvergalis ir subatom iki 6 v.
Penktadieniais ir sekmadieniais tik sulgy sutarties

DAKTARAS
JUOZAS GLAMKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos: Nuo 1 iki 2 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakare
Nedėliomis nuo 11 iki 12 diena
203 BEDFORD AVENUE
(Arti 6th Street)
BROOKLYN, N. Y.

LIETUVISKA
BARZDASKUTYKLA
ir
BEAUTY PARLOR
Specialistas ant Permanent Wave
Nestle Lanoil ar Curculine
Naujas Išradimas
• Tik šių metų
ANTHONY MOLLYN
Tel. Stagg 7504
443 Lorimer Street
(Kąpna Grand St.)
BROOKLYN, N. Y.

DIDŽIOJO NEW YORKO ŽINIOS

DIDELIS ADP ANTROJO DISTRIKTO PIKNIKAS

Sekandį nedėlią, 27 d. birželio, Amerikos Darbininkų Partijos Antrasis Distrikto rengia didelį pikniką Pleasant Bay Parke, Bronx, New York. Pradžią 10 val. ryte.

Apart šokių prie puikios muzikos, bus įvairių žaidimų ir visokių atletiškių išdarymų. Bus "beisbolės" lošimas tarp D. Partijos Antrojo Distrikto Pild. Komiteto narių ir Jaunųjų Darbininkų Lygos narių.

Įžangą tik 35 centai. Kelrodės: Bronx subway arba eleveiteriu ("L") važiuoti iki 177th St.; ten išlipus paimti Unionport kare į Unionport (iki galų linijos). Arba važiuoti Broadway subway iki 181st St., o ten paimti "Crosstown" kare į Unionport.

ALDLD 1 KP. NARIAMS IR PAŠALINIAMS

ALDLD 1 kuopos nariai ir pašaliniai neprivalo praleisti šią progą. Sekantį ketvirtą, 24 d. birželio, 8 val. vakare, "Laisvės" svetainėje, įvyks kuopos susirinkimas, kuriame dalyvaus ir daktaras J. Kaškiaučius. Kadangi į kuopos susirinkimą atsilankys svečias, kurį "Laisvės" skaitytojai gerai žino iš jo raštų, todėl mes susirinkimą laikysime labai trumpa, nes paskui daktaras Kaškiaučius skaitys prelekciją apie sveikatą. O kad daugiau žmonių išgirstų jo ta prelekciją, mes kviečiame visus vietos lietuvius, nepriklausančius prie ALDLD 1 kuopos, atsilankyti į šį susirinkimą ir pasiklausyti jo prelekcijos, nes ji bus labai įdomi ir daug gausite naudingų patarimų.

Visi nariai būkite šime susirinkime. Kurie dar neužsimokėję už šiuos metus, pasistengkite užsimokėti, nes žinote, kad jau laikas baigiasi ir greitai laiką galite pasilikti

už organizacijos durų. Taipgi kalbinkite savo draugus ir drauges, kad ateitų į šį susirinkimą ir pasiklausytų taip svarbios prelekcijos. Visi būkite laiku, nes vėliaus atėję gailėsitės.

Kuopos Sekr. V. P. 148-150

BANDĖ PASIPJAUT ANT KAPINIŲ

George Kopp, 68 metų amžiaus, kuris sakėsi neturįs nei namų, nei draugų, nei pinigų, penktadienį nuėjęs ant Kalvarijos kapinių Queens'e bandė nusizudyti, perpjaudamas britva rankos riešą. Pamatė jį ten policistas Powers iš Hunters Point policijos stoties. Policistas greitai prie jo priėjo, taip kad Kopp neturėjo progos pasidaryti didelės žaizdos. Long Island City policijos teisme Kopp tapo apkaltintas už valkatystę ir nuėmimas ant trijų mėnesių į kalėjimą.

IS DIRBTUVIŲ PIRMININKŲ SUSIRINKIMO

18 birželio atsibuvo kriaučių 54-to skyriaus dirbtuvių pirminkų susirinkimas. Susirinkime lankėsi skaitlingas čermanų skaičius, kas yra pagirtinas dalykas.

Susirinkimo pirminku tapo išrinktas F. Kalpokas, o protokolo raštininku J. Steponaitis. Pirmiausia dirbtuvių čermanai išdavė pranešimus iš dirbtuvių padėties. Iš pranešimų galima tiek pastebėti, kad pas šalaviečių dalykai ne kaip buvo tvarkomi, nes delegatas nekėpė dėmės kas Jėčia Max Rozinbergo darbo davimą "Daučiui". Taip pat pas tą patį p. Daučiųu tapo išmestas vienas darbininkas iš darbo ir niekas iš unijos viršininkų jo neužstojo.

Galima pamūnėti dar tiek, kad iš Čerkausko ir Šimėno dirbtuvės čermanas Kulyš pa-

minėjo, kad pas juos dirbtuvėjų buvo kada tai prirodyta unijos delegatui, kurie yra slapti kompanai tos dirbtuvės, bet p. Michelsonas pasiūkė J. Stanaitį į pildomąją tarybą ir tas užglostė tuos iškelčius įvykius taip, kad dabar sako Kulyš: "Jau neapsimoka iš naujo kelti, nes nieko iš to nėra unijos ofiso daroma, dar gali netekti darbo, nes delegatas pataikauja kompanams", pridūrė Kulyš savo raporte. Bet susirinkę čermanai vis tiek nutarė iš naujo imti tą dalyką ant ištyrimo.

Taip pat pranešta, kad pas Žydelį ir Mičiulį apskelbtas streikas, kur darbininkai reikalauja pagražinti pereinčio sezono numušus du dolerius.

Reikia pasakyti, kad pastarasis čermanų susirinkimas buvo biskį triukšmingas. Pakėlus Montvilai klausimą, kad ankalbėjus visų nusumušusių dirbtuvių klausimą ir jas iššaukus streikan atgauti tuos pereinčio sezono numušus dolerius, Michelsonas pasididžiudamas pareiškė: "Aš numušian darbininkams algas pereinčio sezono, o dabar aš jiems iškovosiu atgal tuos pačius dolerius."

Keli čermanai įžiūrėjo, kad mūsų delegatas vartoja prieš rinkimus demagogišką politiką: kuomet jį išrenka delegatu, tai jis darbdaviams daleidžia numušti darbininkams algas, o prieš rinkimus neva "faičiuojasi" už darbininkų algų atgavimą. Už dabar klausimas yra p. Michelsonui, ar po rinkimų vėl darbininkai ne gaus tą patį, ka gavo pereinčio sezono sezono? Toji pastaba tam darbdavių pataikūnui labai nepatiko ir jis rėkė tartum spastuose pagautas. Ir užsimanė tik vienas gauti balsą, bet kuomet pirminkas davė ir kitiems kalbėti, tai tas nervavo Michelsoną ir jo veidas mainėsi kas sekunda.

Alginis Vergas.

ALDLD II APSKRIOJE IŠVAŽIAVIMAS PUIKIAI PAVYKO; BUVO DAUG SVEČIŲ

Pereita nedėdiedienį įvyko ALDLD II Apskričio išvažiavimas, Forest Parke, Brooklyn. Žmonių dalyvavo suvirš 2,000. Dalyvavo arti šimto svečių, suvažiavusių iš įvairių Amerikos kampų į SLA seimą.

Programa buvo gana ilga; dalyviai susidėjo iš prakalbų.

Pirmiausiai dr. Paukštys, parengimo pirminkas paaiškines apie ALDLD tikslą, perstatė pakalbėt dr. žalni iš Wilkes-Barre apielinkės. Dr. žalpis kalbėjo apie angliakasis padėtį.

Sekanti buvo A. Zablačkūtė, kuri puikiai padėklamavo. Dr. Skliutas kalbėjo apie reikalingumą darbininkams organizuotis. Po jo prakalbos gražiai pasakė eiles jauna mergaitė Karloniūtė iš Tuckahoe, N. Y.

Dr. A. Bimba kalbėjo apie darbininkų judėjimą abelnai. Užbaigdamas prisiminė apie reikalingumą darbininkams prisidėti niniginiai prie vėdimo platesnės apšvietos ir agitacijos tarp darbininkų. Tam tikslui anku surinkta suvirš 90 dolerių.

Dr. V. Andriulis kalbėjo apie įvykius Lietuvoje; apie išteisinimą 92 kuopininku, ku-

rie per kelis metus buvo pūdomi kalėjime vien tik dėl to, kad jie kandidatavo į seimą. Taipgi dr. Andriulis gana puikiai nušvietė, kaip svarbu darbininkams yra lavintis, skaityti knygas, priklausyt prie apšvietos organizacijų. Didžiama žmonių, sakė kalbėtojas, žiūri, kad užsidėti geresnę kepurę ant galvos, bet labai mažai žmonių tesirūpina įsidėti po kepurę, tai yra daugiau išsilavinti, daugiau pramokti. Užbaigdamas karstai ragino darbininkus prisidėti prie A. L. D. Literatūros Draugijos.

Maža mergaitė Lukauskūtė gražiai padėklamavo. Toliaus perstatyta kalbėt dr. Bacevičius iš Roseland, Ill. Tai, galima sakyti, čicagietis, nes Roselandas veiks susijungia su Chicago. Jis kalbėjo apie darbininkų padėtį Chicagoje ir apielinkę.

Dr. Jočionis iš Detroito kalbėjo apie automobilio industriją ir apie darbininkų padėtį toje industrijoje. Unijinio judėjimo kaip ir nėra, todėl darbininkai begėdiškai išnaudojami visais žvilgsniais, sakė kalbėtojas.

Paskulinis kalbėjo dr. Danta. Jis plačiai aškinio apie darbininkų gyvenimą, kodėl reikia darbininkams organizuotis, kodėl darbininkų gyvenimas vargingas ir kokiuo būdu darbininkai gali pagerinti savo būvį.

Visu kalbėtojų prakalbos buvo interesingos. Nors prakalbos tęsėsi kelias valandas, tačiau susirinkusieji atydziai klausėsi. Kadangi greta buvo ir katalikų (katalikų moterų organizacijos) išvažiavimas, tai nemažai ir katalikų darbininkų turėjo progą išgirsti bolševikiškų prakalbų. Ir reikia pasakyti, kad jie klausėsi su didele atvda. Laikė prakalbų ėjau aplink ir tėmėjau, kaip tie pašaliniai žmonėliai — katalikai — atsineša linkni prakalbų. Kalbėtojai kalba daugiausiai apie kasdieninius darbininkų reikalus, suprantamus visiems darbininkams. Vienur ir kitur būrelis katalikų darbininkų kalbasi tarp savęs, kad "čia tiesa sako tas kalbėtojas". Žinoma, kad bolševikai tiesią kalba apie darbininkų reikalus.

Čia skelbiame tų aukotojų vardus, kurie aukėjo ne mažiau kaip 50 centų:

A. B. Arlauskas — \$2; po \$1—A. Glanbietus, K. Navikas, N. Lenkonis, J. Simukaitis, J. Klimas, L. Lasky, A. S. Miller, Cegužis, Jočionis, K. Kairys, Valaitis, A. Skirmonantas, K. Domrauskas, J. Karlonas, V. Karlonas, A. Staliunonienė, Klibienė, Valinskis, Sadauskas, Daržonauskas, A. Balsiūnas, Narbutas, P. Žalpis, J. Readres, Biechunos, K. Anskis, V. Maikus, K. Petruskas, K. Kurmauskas, M. Purvėnas, V. Tamulaitis, V. Ruginius, C. Lake, A. Balčiūnienė; po 50c aukėjo: A. V. Žitkus, A. Šimauskas, A. Sinkėvičius, F. Cvirka, J. Zablačkas, Cibulskienė, Klimas, Jankaitienė, S. Senkus, C. Eišmontas, A. Briedis, F. Vaitkus, Cikavičienė, Medaišienė, Mazulis, K. Grebas, B. Srubas, V. Paulaitis, Mačiokas, Sadonis, Cibulskis, Blažys, J. Nanda, J. Kripiaitienė, E. Rautėnė, A. Matulevičius, A. Klimas, V. Lukoševičius. Ant blankos surinkta \$14.75. Au-

kojo: Buivydas \$2; po \$1—Cibulskis, V. Cepulis, J. Thomsonas, Bondžinskaitė, Baronas, Tiškevičius, Bastys, Retikevičius, Sutkus, B. Jankaitis, J. V.; po 50c—Stankūnas, Viltrakiūtė; P. Bukšnyš —25c.

Aukotojai malonės atleisti; jei kurių vardai netaip užrašyti, arba jei kurių vardai čia nesuminėti, nes skubotai užrašinėjant vardus galėjo pasidaryt daug klaidų.

Reporteris.

APDEGĖ 6 DARBININKAI

Apdegė šeši darbininkai, dirbantį Gulf Refining kompanijos dirbtuvėje, Bergen Point, Bayonne, eksplozijai istikus. Eksplozdavo katilas, kuriame buvo virinamas neisdirbtas aliejus.

PRANEŠIMAI IS KITUR

CHESTER, Pa. — ALDLD 30 kp. ir LDSA 81 kuopa rengia didelį pikniką 27 d. birželio (Juni), ant Mayers farmos, 89th Tincum Ave., S. W. Philadelphia, Pa. Gerbiami Chesterio ir Philadelphia apielinkės lietuviai ir lietuvaitės, nepraleiskite šios progos, kuris tik galite, būkite ant šio pikniko. Bus visokių žaidimų ir daugelis atsižymėjusių ypakt gaus dovanas. Apart visko, gražys gera muzika ir bus daugiau pamarginimų. Atsilankusieji būkite užganėdinti. Kviečia Chesterio Darbininkiškos Draugijos.

P. S.—Važiuojant iš Chesterio imkit gatvekarį subway car No. 37 ir važiuokit iki 88-tos ir Eastwick Ave., Philadelphia; čia išlipę eikite po dešinę; tuojau pervesit gelžinkelio pėnka ant 89-tos. Iš Philadelphia imkite kar Chester Short Line po žemę ant 13 ir Market St. ir važiuokit iki 88-tos; ten išlipę eikite po kairę ir tuojau rasite pikniką.

150-154

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau savo brolio Antano Kamarausko, iš Lietuvos paeina Kauno rėd., Panemunio parap., Pasilos sodžiaus. Pirmiau gyveno Chicago, Ill. Dabar nežinau kur randasi. Meldžiu paties atsiuokti arba kas žinote man pranešti, nes turiu svarbių reikalų. Atsiuokite.

Vladas Kamarauskas, 639 Grand St., Brooklyn, N. Y. (145-148)

PARDAVIMAI

Parsiduoda šėsiu šeimynų namas gražioj vietoj Ridgewode. Kambariai visi šviežūs; maudyinės, elektrai, balios sinkos ir kiti įtaisymai. Atsiuokite pas savininką— P. Rudokas, 1717 Hiram St., Ridgewood 148-149

PARSIDUODA saldinių krautuovė su įvairiais saldžiais gėrimais. Gera biznio vieta, tarpe trijų moterų ir žaislų daržo. Labai geras bazinis ant aikštimo ir gerymų vasaros metu. Tel. Cumberland 10480, 106 Tillary St., Brooklyn, N. Y. (147-152)

PARSIDUODA 4-rių kambarių rankandai, beveik visai nauji, parduosiu labai pigiai viską sykiu. Galima matyt bile laiku. Atsiuokite: 409 S. 4th St., ant 3-čių lubų, Brooklyn, N. Y. (146-148)

PARSIDUODA kėndžių štomis, gražioj vietoj lietuviais apgyventa, užieiga netoli salės. Biznis eina gerai. Taipgi yra 4 kambariai del gyvenimo. Atsiuokite. H. H., 196 New York Ave., Newark, N. J. (145-148)

PHILADELPHIA IR APIELINKĖ. Už \$4,500 galite įsigyti namą (buhalow) 5 kambarių ir maudyinės, namas su visais parankumais. Lotas 52x208. Labai graži vieta, tikrai 10 centų kaštuoja nuvažiuoti Philadelphia. Nepraleiskite progos. Kreipkitės: J. A. Bekampis, Chapel and Essex a., Merchantville, N. J. Phone 1182 J. (144-149)

Parsiduoda Bučernė, su visais įtaisymais. Parsiduoda pigiai; gėra progą pirkti. Taipgi turis kitą biznį Cooley Islande, standą prie "boardwalk'o". Galima pirkti arba parandavoti. Pardavimo priežastis—turiu du biznius, tai man perdaug darbo. Nepraleiskite šios progos. Atsiuokite pas savininką: K. Benulis, 655 6th Ave., So. Brooklyn, N. Y. 97-162

REIKALAVIMAI

Reikalingas chorvedys vadovauti Vilijos Chorų Waterbury, Conn. Del informacijų kreipkitės šiuo antraštu: Vincas Jokubonis, 771 Bank St., Waterbury, Conn. 148-151

IŠRANDAVOJIMAI

PASIRANDAVOJA 6 rūmai su maudyne ir elektros šviesa, randa—\$35. Adresas: 234 Rodney St. Brooklyn, N.Y. Norinti matyt rūmus, klauskite P. Gudulės, dviejais laiptais po kairę. (145-150)

J. GARSVA GRABORIUS-UNDERTAKER LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS. 231 Bedford Avenue Brooklyn, N. Y. 264 Front Street C. Brooklyn, N. Y.

SKAITYKIT IR PLATINKIT DIENRAS'TJ "LAISVE"

VISU ATYDAI. CYPRESS HILLS RESTAURANT OSVALD KYBURIS. 948 Jamaica Ave. Brooklyn, N. Y. Tel. Cypress 4672. Rezidencijos Tel. Virginia 7516

VYRIŠKŲ DRAPANŲ KRAUTUVI. S. PAUZA 131 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

AR ŽINOTE, DRAUGAI. NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBTUVĖ. 267 Division Avenue Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ TECHNIKOS, AUTOMOBILIŲ MOKYKLA IR DIRBTUVĖ. NEW YORK AUTO SCHOOL. 228-2nd Avenue Kampas 14th St. New York City

SERGANTI VYRAI IR MOTERYS. PASEKMINGAI ISGYDOMI PAGAL MŪSŲ GYDYMO BŪDŲ. DR. ZINS 110 East 16th St., New York, N. Y.

KONCERTAS. PAGERBIMUI SLA 41-mo SEIMO. Programoj dalyvaus Amerikoj gimę dainininkai-artistai. MARE STRUMSKIENE, Soprano, iš Brooklyn. ANELĖ SALAVEICIKIOTĖ, Soprano, iš New Britain, Conn. VIOLET MOCKAICIOTĖ, Smuikininkė, iš Mahanoy City, Pa. MARE BUTENIENE, Alto, iš Brooklyn. MARE KIZIOTE, Alto, iš New York City. MARYAN WILLIAMS, Akompanistė, iš Mahanoy City, Pa. Koncertas įvyks 23 d. birželio, Sėredos vakare, Miller's Grand Assembly Svetainėje. Tikietai parsiduoda "Laisvė"

PARSIDUODA. Dviejų šeimynų mūrinis namas su 11 kambarių, maudyne, elektra. Kaina \$7,500. Naujas mūrinis namas su visais vėliausios mados įtaisymais. Kaina \$15,500. Mūrinis namas 8-nių šeimynų su maudyne. Kaina \$9,500. Mūrinis namas 6-šių šeimynų, po 4 kambarius. Yra maudyne ir elektra. Kaina \$11,500. Vienai šeimynai namas 8-nių kambarių su maudyne, elektra, steam heat, garadžius dviem automobiliam. Lotas 25x200. Kaina \$7,500. Taipgi vienai šeimynai namai 6-šių kambarių su maudyne. Kaina \$5,500 — \$9,500. Inėsti reikia tikrai \$500. IŠSIRANDAVOJA. Krautuovė, gera-del bile kokiobiznio. Prieinama randa. Krautuovė su 3 kambariais užpakaly. Randa labai pigi, tikrai \$25 į mėnesį. Kreipkitės pas: B. A. ZINIS REALTY CO. 126 Union Ave., kampas Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone: Stag 3929. (147-152)